

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А.С. МАКАРЕНКА

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Фізична культура і спорт
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А7 Фізична культура і спорт
галузі знань А Освіта

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою Сумського державного
педагогічного університету
імені А.С. Макаренка

протокол № _____

від «___» _____ 2025

Голова вченої ради,

ректор _____ **Юрій ЛЯННОЙ**

Суми - 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми Фізична культура і спорт
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А7 Фізична культура і спорт
галузі знань А Освіта

Освітньо-професійна програма розглянута на засіданні кафедри теорії та методики спорту

Протокол № _____ від « _____ » _____ 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Діана БЕРМУДЕС

« _____ » _____ 2025 р.

Ухвалено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту фізичної культури

Протокол № _____ від « _____ » березня _____ р.

Голова науково-методичної комісії

Навчально-наукового інституту фізичної культури _____ Людмила МОРОЗ

Перший проректор _____ Любов ПШЕНИЧНА

Керівник центру забезпечення якості вищої освіти _____ Оксана ОДІНЦОВА

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма розроблена кафедрою теорії та методики спорту Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка відповідно стандарту вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка (наказ Міністерства освіти і науки України від 11.05.2021 р. № 516).

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікації, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р., зі змінами від 25.06.2020 р., постанови Кабінету Міністрів України № 1021 від 30.08.2024 р. «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти».

Розробники програми:

1. Ніна КУЛИК – кандидатка наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри теорії та методики спорту (гарант освітньо-професійної програми);
2. Діана БЕРМУДЕС – кандидатка педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та методики спорту;
3. Ірина СКРИПКА – кандидатка наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри теорії та методики спорту;
4. Олександр ТОМЕНКО – доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичної культури;
5. Тетяна ЛІТОВЦЕВА – директорка Сумського міського комунального закладу Комплексної дитячо-юнацької спортивної школи «Суми»;
6. Катерина ГУНЬКО – випускниця спеціальності 017 Фізична культура і спорт;
7. Катерина ПЕЛИХ – магістрантка спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Рецензенти:

1. Профіль освітньо-професійної програми
 Фізична культура і спорт
 другого (магістерського) рівня вищої освіти
 за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт
 галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка; Навчально-науковий інститут фізичної культури; кафедра теорії та методики спорту.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – магістр. Магістр фізичної культури і спорту.
Офіційна назва освітньої програми	Фізична культура і спорт другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці.
Наявність акредитації	Відсутня.
Цикл/рівень	НРК – 7 рівень; FQ-EHEA – другий; EQF-LLL – 7 рівень.
Передумови	Ступень вищої освіти «бакалавр» / «спеціаліст» / «магістр».
Мови викладання	Українська.
Термін освітньої програми	З 01.09.2024 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-rik-vstupu-2024
2 - Мета освітньо-професійної програми	
Підготовка фахівців, здатних аналізувати і розв'язувати складні задачі і практичні проблеми інноваційного та/або наукового характеру у сфері фізичної культури і спорту, зокрема у тренерській діяльності в закладах фізичної культури і спорту та науково-педагогічній – у закладах вищої освіти.	
3 - Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 017 Фізична культура і спорт <i>Об'єкти вивчення та діяльності:</i> процеси забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного, розвитку та ведення здорового способу життя; процеси виявлення та уніфікованого порівняння досягнень

	людей у фізичній, інтелектуальній та іншій підготовленості шляхом проведення спортивних змагань та відповідної підготовки до них; організація і забезпечення освітнього процесу в закладах вищої освіти з підготовки фахівців для системи фізичної культури і спорту. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> система ідей, понять, категорій, теорій, концепцій, принципів залучення людей до занять фізичною культурою або підвищення спортивної майстерності. <i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові методи дослідження (аналіз і синтез; аналогія та моделювання; абстрагування і конкретизація; системний аналіз); методи експертної оцінки, опитування, педагогічні, психологічні та медико-біологічні методи аналізу рухової активності, змагальної діяльності, стану спортсменів та осіб, які займаються фізичною культурою; методи моделювання та прогнозування у сфері фізичної культури і спорту; методи статистичного аналізу даних; педагогічні технології програмування занять. <i>Інструменти та обладнання:</i> сучасні прилади та устаткування для оцінки рухової активності, технічної підготовленості спортсменів, серцево-судинної, дихальної, м'язової та кісткової систем організму людини; інформаційно-аналітичні інструменти (мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних); спеціалізоване програмне забезпечення; обладнання наукових лабораторій та дослідницьких центрів відповідне до спеціальності.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма орієнтована на формування у здобувачів загальних і спеціальних компетентностей для успішної реалізації професійної діяльності, зокрема тренерської – в закладах фізичної культури і спорту та науково-педагогічної – у закладах вищої освіти.
Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації	Вища освіта і професійна підготовка у сфері фізичної культури і спорту. Підготовка кваліфікованих фахівців з метою посилення кадрового потенціалу у сфері фізичної культури і спорту, зокрема у тренерській діяльності,

	та в науково-педагогічній у закладах вищої освіти, здатних до педагогічної, організаційно-управлінської, фізкультурно-оздоровчої, науково-дослідної діяльності. <i>Ключові слова:</i> фізична культура, спорт, освіта, спортивна підготовка, фізкультурно-оздоровча діяльність, дослідження, тренерська діяльність.
Особливості програми	Особливістю програми є спрямованість на формування у здобувачів вищої освіти здатності використовувати сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у професійній діяльності, вільно оперувати теорією та методикою спортивної підготовки, організовувати змагальну діяльність, розробляти тренувальні програми і плани для спортсменів, у тому числі з використанням цифрових технологій, та реалізовувати їх з використанням сучасних засобів і методів спортивної підготовки. Проводити наукові дослідження у сфері фізичної культури і спорту. Програмою передбачена практична підготовка здобувачів: науково-педагогічна – у закладах вищої освіти і тренерська – у закладах фізичної культури і спорту. Структура програми спрямована на забезпечення формування індивідуальної траєкторії навчання за рахунок широкого спектру вибіркових дисциплін, склад яких оновлюється відповідно до нових тенденцій в науці, освіті, у сфері фізичної культури і спорту.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Після закінчення навчання випускники спроможні обіймати посади у відповідності до національного класифікатора України («Класифікатор професій ДК 003:2010»): 1229.6 – Керівник підрозділів у сфері культури, відпочинку і спорту; 2351.2 – Методист з фізичної культури; 3475 – Спортивні тренери, інструктори-методисти та професійні спортсмени; 2310.2 – Викладач університету та закладу вищої освіти; 2359.2 – Керівник секції спортивного напрямку.

Подальше навчання	Випускники мають право продовжити навчання на третьому (освітньо-професійному) рівні вищої освіти або набувати додаткові кваліфікації в системі освіти дорослих.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання здійснюється з використанням як традиційних, так й інноваційних методів, інтерактивних та інформаційних технологій. Навчання студентоцентроване, проблемно-орієнтоване, самонавчання. Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття (лекції, практичні заняття, лабораторні, консультації); самостійна робота; практична підготовка (виробничі практики), контрольні заходи. Методи навчання: інтерактивні (ситуаційні задачі, дискусії, тренінги); дистанційні (вебінари, використання ресурсів платформи Moodle, індивідуальне і групове консультування); практичні, словесні, наочні; проблемно-пошуковий; дослідницький; проєктний.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною шкалою та шкалою ECTS; проводиться відповідно до встановлених в університеті вимог забезпечення якості освіти. Види контролю: поточний, семестровий. Поточний контроль: опитування в усній та письмовій формі; тестовий контроль; виконання плану проходження практичної підготовки; оцінювання засвоєння навчального матеріалу, запланованого для самостійного опрацювання здобувачем. Семестровий контроль: екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю. Підсумкова атестація: публічний захист кваліфікаційної роботи, комплексний атестаційний екзамен з циклу професійної підготовки.
6 — Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 6. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК 7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.
Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)	СК 1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень. СК 2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту. СК 3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. СК 4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів. СК 5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. СК 6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту. СК 7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту. СК 8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту. СК 9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання. СК 10. Здатність використовувати сучасні

	фізкультурно-оздоровчі технології у професійній діяльності. СК 11. Здатність вільно оперувати сучасними методиками спортивної підготовки, організовувати змагальну діяльність. СК 12. Здатність розробляти тренувальні програми і плани для спортсменів, у тому числі з використанням цифрових технологій, та реалізовувати їх з використанням сучасних засобів і методів спортивної підготовки.
7 – Програмні результати навчання	
	ПРН 1. Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань. ПРН 2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби. ПРН 3. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово. ПРН 4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. ПРН 5. Розробляти і викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти. ПРН 6. Відшуковувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію. ПРН 7. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення, методи статистичного аналізу даних для розв'язання складних задач фізичної культури та спорту. ПРН 8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів. ПРН 9. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проєкти, тренувальні програми і плани, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а

	також дотичні до неї міждисциплінарні проєкти. ПРН 10. Застосовувати сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у професійній діяльності з фізичної культури і спорту. ПРН 11. Реалізовувати ефективну спортивну підготовку у закладах фізичної культури і спорту.
8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, які мають відповідну кваліфікацію, відповідають ліцензійним вимогам, а також підвищують власний фаховий рівень через стажування / підвищення кваліфікації не рідше ніж раз на п'ять років.
Матеріально-технічне забезпечення	З метою забезпечення якісної підготовки фахівців та набуття здобувачами вищої освіти загальних та спеціальних компетентностей використовується: спеціалізовані лабораторії, мультимедійні аудиторії, комп'ютерний клас з доступом до Інтернету, спортивні зали (зала спортивних ігор, зала гімнастики, зала єдиноборств, тренажерна зала); басейн; відкритий тренажерний майданчик; футбольно-хокейне поле з синтетичним покриттям; відкритий волейбольний майданчик. У наявності спортивне екіпірування, інвентар та обладнання. Бібліотека акумулює наукову та навчальну літературу й періодичні спеціальні видання, необхідні для самостійної роботи студентів. Наявні читальні зали із вільним доступом до Інтернету. Університет має різнопланову соціально-побутову інфраструктуру (гуртожитки, їдальня, актовий зал, спорткомплекс, стадіон, медпункт, пандуси, психологічну службу). Наявна матеріально-технічна база відповідає ліцензійним умовам і дозволяє забезпечити організацію освітнього процесу за ОПП.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчально-методичне забезпечення включає: робочі програми навчальних дисциплін; програми практик і підсумкової атестації; методичні вказівки та рекомендації щодо виконання практичних завдань, дидактичні матеріали для організації самостійної роботи студентів; питання підсумкового контролю знань, екзаменаційні білети. Доступні для використання авторські розробки (методичні рекомендації, посібники, навчально-методичні підручники) викладачів, електронні навчальні курси з можливістю дистанційного навчання. Впроваджена система дистанційного навчання Moodle. Забезпечений доступ до матеріалів електронного репозитарію університету. На офіційному веб-сайті університету (https://sspu.edu.ua/) наявна інформація

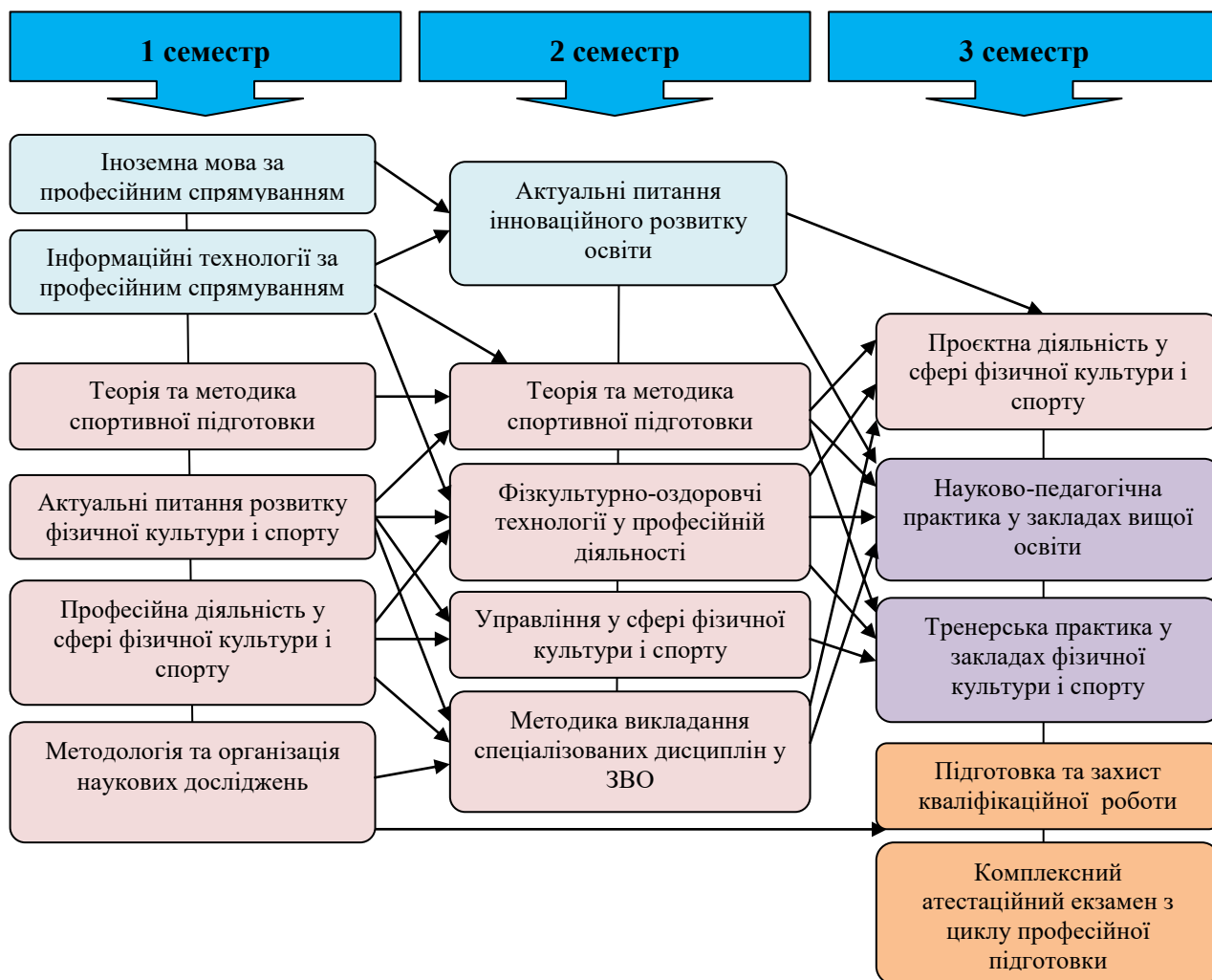
	про освітні програми; навчальну, наукову й виховну діяльність; структурні підрозділи; правила прийому; контакти тощо. У вільному доступі для здобувачів вищої освіти навчально-методичні матеріали та електронні інформаційні ресурси ОПП.
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підготовка магістрів здійснюється за кредитно-трансферною системою. Право на участь здобувачів вищої освіти у програмах внутрішньої кредитної мобільності може бути реалізоване на підставі укладених договорів із вітчизняними закладами вищої освіти та з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Міжнародна кредитна мобільність	Право здобувачів вищої освіти на міжнародну академічну мобільність може бути реалізоване на підставі участі у програмах міжнародної мобільності відповідно до укладених угод / договорів із закордонними закладами вищої освіти та з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Підготовка іноземних громадян здійснюється відповідно до чинного законодавства України.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОПП			
<i>1. Цикл загальної підготовки</i>			
ОК 1.	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	Залік
ОК 2.	Інформаційні технології за професійним спрямуванням	3	Залік
ОК 3.	Актуальні питання інноваційного розвитку освіти	3	Залік
	<i>Всього за цикл</i>	9	
<i>2. Цикл професійної підготовки</i>			
ОК 4.	Методологія та організація наукових досліджень	3	Залік
ОК 5.	Актуальні питання розвитку фізичної культури і спорту	4	Екзамен
ОК 6.	Професійна діяльність у сфері фізичної культури і спорту	4	Екзамен
ОК 7.	Теорія та методика спортивної підготовки	6	Залік Екзамен
ОК 8.	Управління у сфері фізичної культури і спорту	3	Залік
ОК 9.	Фізкультурно-оздоровчі технології у професійній діяльності	6	Екзамен
ОК 10.	Методика викладання спеціалізованих дисциплін у ЗВО	5	Залік
ОК 11.	Проектна діяльність у сфері фізичної культури і спорту	3	Залік
	<i>Всього за цикл</i>	34	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		43	
Вибіркові компоненти ОПП			
Загальний обсяг вибірових компонент		23	
Практична підготовка			
ПП 1.	Тренерська практика у закладах фізичної культури і спорту	6	Залік
ПП 2.	Науково-педагогічна практика у закладах вищої освіти	6	Залік
Загальний обсяг практичної підготовки:		12	
Підсумкова атестація			
ПА 1.	Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	10	
ПА 2.	Комплексний атестаційний екзамен з циклу професійної підготовки	2	
Загальний обсяг освітньо-професійної програми		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здійснюється у формі атестаційного екзамєну та публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота передбачає виконання дослідження або інноваційного проєкту, спрямованого на розв'язання актуальної задачі фізичної культури або спорту.

Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

Кваліфікаційна робота оприлюднюється на офіційному сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозиторії закладу вищої освіти.

Атестаційний екзамєн оцінює здобуття результатів навчання, визначених освітньою програмою.

Атестація здійснюється відкрито і публічно. Завершується видачею документу встановленого зразка із присвоєнням кваліфікації: Магістр з фізичної культури і спорту.

2.3. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ІП 1	ІП 2	ІА 1
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 1	+		+	+	+	+	+	+			+	+	+	
ЗК 2			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 3	+	+		+	+	+		+	+	+		+	+	+
ЗК 4			+	+	+		+	+						+
ЗК 5		+			+	+	+	+			+	+		+
ЗК 6							+				+	+		
ЗК 7						+			+	+			+	
ЗК 8	+					+		+		+				
СК 1					+	+	+	+			+			+
СК 2	+			+			+				+	+		
СК 3		+		+					+				+	+
СК 4		+	+	+	+			+	+	+		+	+	+
СК 5		+			+	+	+	+			+	+		+
СК 6			+			+	+		+	+	+		+	
СК 7				+				+	+		+	+	+	
СК 8				+	+	+	+			+			+	+
СК 9			+	+	+	+	+	+			+		+	+
СК 10									+	+		+	+	
СК 11							+		+			+		
СК 12							+		+	+		+	+	

**2.4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
(ПРН) відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ПП 1	ПП 2	ПА 1
ПРН 1			+	+	+	+	+	+			+		+	+
ПРН 2		+			+	+	+	+			+	+		+
ПРН 3	+			+		+				+	+	+	+	
ПРН 4	+		+		+	+	+	+	+	+		+	+	
ПРН 5									+	+			+	
ПРН 6		+		+	+			+		+		+	+	+
ПРН 7		+		+					+				+	+
ПРН 8				+				+			+		+	
ПРН 9			+				+		+		+	+	+	
ПРН 10									+	+		+	+	
ПРН 11							+		+			+		